

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisæus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Circumstantijs Confessionis aggravantibus, speciem mutantibus, &
numero peccatorum, an & quomodo confitenda. à. n. 175.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

¶ Obligari præcepto annuæ Confessionis venialium tantum, ad quas non obligabatur: potest autem hîc & nunc satisfacere: Igitur obligatur: secus si per annum, saltem semel fuisset confessus aliquod mortale. Ita cum aliis Lugô Disp. 15. sect. 7.

CONFERENCE XXXVIII. 174.

Protervus Catholicus, ne objurgetur à Parocho, tempore Paschali facit Confessionem invalidam: An satisfecerit præcepto Ecclesiastico? Fuit ante hæc sententia plurimum probabilis; sed audi, quid ea hodie valeat.

¶ Protervum in validâ suâ Confessione non satisfecisse præcepto Ecclesiæ: Ita Decretum Alexandri, VII. inter propositiones damnatas anno. 1669. inter quas & hæc continetur: *Qui fecit Confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ.* Ecce damnatur id dicens.

De Circumstantiis Confessionis.

CONFERENCE XXXIX.

Quidam insultus obiter confitetur multa dicens: Blasphemavi, pejeravi, fui incastus, furatus sum multa, imprecatus fui aliis cacodæmonem, fulmina, grandines, & quidquid mihi in buccam venit: Jam nihil amplius

plus scio : quæri merito debet , an aliqui
huic Confessione desit.

Respondeo multum per omnem modum
Nec enim exponit numerum peccatorum, ne
speciem : Nec exhibet aliquem dolorem super
peccata commissa, neque propositum emen-
dationis : verbo, Confessio nulla est, nisi per-
ficiatur industria Confessarii, qui proinde in-
terrogare debet an blasphemaverit Deum vel
Sanctos; An fuerit incastus, cogitatione vel
opere: an cogitationibus huiusmodi confes-
sum dederit: An eæ fuerint circa eundem aut
diversum sexum: An circa ligatam vel solu-
tam: An circa voto castitati astrictam: An
ga consanguineam vel affinem: An furtum
fuerit grave vel leve tantum: an rei sacræ,
ex loco sacræ &c. Nam omnes hæc sunt
circumstantiæ speciem mutantem, ac necessar-
specificandæ in Confessione. Etenim actus
carnalis habitus cum soluta, est simplex for-
nicatio: si cum virgine invita, est stuprum:
cum vi illata, est raptus; utrumque contra
iustitiam: Si cum ligata, adulterium: Si cum
persona sacræ, sacrilegium contra virtutem
Religionis: Si inter consanguineos aut affines
incestus contra pietatem. Ecce: quomodo
non sufficiat se accusare in Confessione in ge-
nerale tantum, dicendo, fui incastus & sic
aliis speciebus confessis discurrendam.

CO

CONFERENCE. L.

176.

Alius accusat se in Confessione, quod notabilem partem ex horis canonicis negliger omiserit : quod commiserit furtum mortale &c. Quod fecerit semel incestum cum consanguinea : de quibus proinde dolet, & petit absolutionem. Quæritur, an is pœnitens se sufficienter explicaverit.

Resp. cum magno numero Theologorum apud Partic. dic num. 407. valde probabile ac tutum esse, non necessario explicari debere circumstantias aggravantes tantum, quæ scilicet non mutant speciem actus, cujus sunt accidentia, atque ita, qui furatus est 1000. aureos, satisfacit dicendo, se commisisse furtum mortale : qui omisit majorem partem Breviarii, vel etiam totum officium unius diei, si dicat, se non orasse partem notabilem breviarii : Si peccavit cum propria sorore, si se accusat de incestu : & sic de aliis. Atque in horum sententia dictus pœnitens se sufficienter explicavit : nixus utique sententiæ valde probabili ac tutæ. Sed longè verior, probabilior ac tutior est sententia nostri Petri Marchant. Tribun. p. 1. tr. 3. tit. 3. q. 4. qui cum Communiori DD. asserit, necessario explicandas esse in confessione circumstantias notabiliter ag-

aggravantes, aut certe eas, quæ licet habeant rationem meræ circumstantiæ, vel accidentis respectu actus in communi, at respectu hujus actus in individuo, sunt verum objectum partiale substantiale, se solis & secluso ipso objecto principali, adhuc sufficientes ad peccatum mortale. V.g. in furto quantitas est materia communis: hæc quantitas 10. florenorum, aut mille florenorum, est circumstantia & objectum furti partiale, quælibet secundum se sufficiens ad peccatum mortale: etiam seclusa altera: Cum ergo hujusmodi circumstantiæ sint de substantia ipsius actus peccaminosi, debent non minus Confessione subijci, quam ipse actus: non enim potest hoc, vel tale furtum, v.g. mille florenorum, explicari absque hac, ac tali quantitate mille florenorum: ideoque minimè sufficit dicere, commisi furtum mortale: quia & furtum decem florenorum, & furtum mille florenorum, utrumlibet sine altero mortale furtum est: & similiter omittere unam horam cononicam pars notabilis est: & omittere omnes partes utique longe notabilior. Pro meliori explicatione, & confirmatione hujus sententiæ audi solidam rationem: quia ex natura institutionis Sacramenti pœnitentiæ per modum iudicii, (adeoque ipso jure divino) illa necessario sunt in confessione exponenda,

qua

quæ iudicium Sacramentale notabiliter alterant, quibus scilicet cognitis, longè aliter agere debet iudex Sacramentalis, quam si ignota sint: Et certè peccata in Confessione ita explicanda sunt Confessario, ut is de eorum qualitate & quantitate rectè iudicare, convenientemque pœnitentiam obligationemque præscribere valeat: Hoc enim ubique Concilia & PPes exigunt. Quin ipsam Conc. Trid. sess. 14. cap. 5. statuens, necessario confitendas esse circumstantias, quæ peccati speciem mutant, hanc ipsam dat rationem, conceptis verbis. *Quod sine illis peccata ipsa, neque à pœnitentibus integre exponantur, neque iudicibus innotescant: & fieri nequeat, ut de gravitate criminum rectè censere possint & pœnam, quam oportet imponere.* Hæc ibi: Atqui certum est prædictas circumstantias quam maximè alterare & immutare iudicium Sacramentale, ut sine illis peccata nec integre exponantur: nec à Iudice Sacramentali ritè iudicari possint. Quidni enim vel maximè alteret iudicium Sacramentale furari 1000. ducatos, & furari 10. Igitur qui furatus est 1000. aureos, ipsi non sufficit in Confessione dicere, furatus sum quantitatem mortalem: Et qui peccavit carnaliter cum sorore, non sufficit dicere, commisi incestum. Similiter qui uno actu intendit, vel uno actu externo (puta incendio, aut veneno) occidit plures aut totam familiam, ipsi non sufficit,

H
ced

cere; feci homicidium: Eodem modo blasphemias Christum, Deum, & omnes Sanctos, aut sub iuramento interrogatus de pluribus articulis peierans, multiplex peccatum blasphemias aut perjurii committit: Aut qui uno actu plures ad peccatum inducit aut scandalizat, pluribus detrahit, calumniam aut convitium infert, ei non sufficit dicere, blasphemavi, pejeravi, detraxi &c. Sed numerum vel saltem pluralitatem explicare debet: & sic de alijs similibus.

CONFIDENTIA. LI.

178. Aliquis omisit audire sacrum culpabiliter die Dóminica, in quam incidit festum fori: An sufficiat ipsi dicere, omisi semel sacrum die festo, item non jejunavi feria quatuor Temporum, in quam incidit vigilia alicuius Sancti aut dies quadragesimæ, an satisfaciat confitendo, quod semel fregerit jejunium? Item voravit in sæculo castitatem, postea in Religione, & demum suscepit Ordines sacros: An satisfaciat si dicat se peccasse contra votum castitatis.

&. Cum Diana & alijs: Talem non obligari ad confitendos omnes titulos, quia plures sub eodem motivo obligant. Sic etiam fornicina peccans cum Religioso Sacerdote, satisfacit utrumlibet specificando, nec tenetur ad utrumque, sed eandem rationem.

CONFIDENTIA. LII.

179. Quando sunt opiniones probabiles DD. utrum aliquam circumstantiam non esse gravem

ut mortalem, aut certe eius malitiam non differre specie à malitia specifica actus, quæritur, an Pœnitens tacendo huiusmodi circumstantiam apparenter tantum speciem mutantem, satisfaciatur integritati Confessionis (e. g. an sponsus fornicans cum alia, tene aut dicere se esse sponsum? item an virgo primo fornicans debeat fateri se fuisse virginem.

Resp: Cum Dian. p. 1. tr. 7. per varias Resolutiones: Pœnitentem ad id non teneri: Ratio est, quia tales circumstantiæ, vel non gravem, vel certe non specie diversam malitiam adverunt actui.

De Satisfactione.

De satisfactione post Sacramentum Pœnitentiæ adimplenda hæc habet S. Conc. Trid, sess. 14. cap. 3. *Debent scilicet ergo et Domini, quantum Spiritus & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum, & Pœnitentium facultate & convenientes satisfactiones iniungere, ne si forte indulgentius cum pœnitentibus egerint, levissima quædam opera pro gravissimis delictis imponendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, ut satisfactio, quam imponent non sit tantum ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum, sed etiam in præteritorum peccatorum viudictam & castigationem, nam claves sacerdotum non ad solvendum duntaxat, sed ad ligandum concessas etiam antiqui Patres & credunt, & docent. Ex quibus hic seq. quæri possunt, ac resolvi debent.*

H 2

I. An